

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5'60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljal na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inerate, naročnino, reklamacije pa na upravništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati Brezumni dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštne proste. — **Inserati:** štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavi: „Sava“, Kranj. **Cekovni račun pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu št.: 41.775.**

Na Balkanu.

Razoroženje Črne gore.

Dunaj, 22. januarja.

Razoroženje črnogorske vojske, ki tvori predpogoj za nadaljna mirovna pogajanja, je v teku. Avstro-ogrske čete so zato pričele, ogibajoč se vseh sovražnosti korakati v notranjost dežele. Črnogorski vojaki morajo, kadar dospo do naših oddelkov, oddajati orožje ter smejo, če se to zgodi brez odpora, pod primernim nadzorstvom delati v svojih domačih krajih. Kdor se upira tega razorožje s silo ter ga odvedejo kot vojnega vjetnika. Taka rešitev, ki je potrebna iz vojaških vzrokov in vsled posebnih razmer dežele in značaja prebivalstva, bo dala že dolga leta od vojne tlačeni Črni gori, v najkrajšem času zopet mir. Črnogorsko vrhovno poveljništvo je bilo v tem smislu obveščeno.

Dunaj, 23. januarja.

Razoroženje Črne gore se nadaljuje. Orožje so položili na številnih točkah. Ob severovzhodni črnogorski fronti se je vdalo zadnje dni nad 1500 Srbov. Naše čete so zasedle jadranski prištanišči Bar in Ulčinj.

Črnogorski ministrski predsednik izjavlja, da se bo Črna gora borila naprej.

Frankfurt, 22. januarja.

„Frankfurter Zeitung“ poroča: Črnogorski generalni konzulat v Parizu sporoča listom:

Gospod Lazar Mijušković, črnogorski ministrski predsednik in zunanji minister, je prispel snoči v spremstvu kraljice Milene in princezinj na potu v Francijo v Brindis. Od tam je brzjavi diplomatizmu poslovodji v Pariz, gospodu Beune, da sta kralj in vlada vse avstrijske pogoje energično odklonila in da bo Črna gora nadaljevala svoj boj do skrajnosti. Kralj Nikolaj je ostal s svo-

jima sinoma v sredi svojih čet, da organizira zadnji odpor in olajša eventualno umikanje svoje hrabre armade. Kralj upa, da mu bodo aliranci učinkovito pomagali pri evakuacijskih operacijah, kakor so to storili tudi za srbsko armado. Zlobna podtikanja (?) katerih žrtev je postala Črna gora, ker se je verjelo tendenčnim, od sovražnika razširjenim vestem, so kraljevo vlado prav mučno dernula. Gospod Mijušković upa, da bo tragična doba, v kateri živi njegova domovina, dokazala junaško zvestobo Črne gore napram njenim zaveznicam, njeni preteklosti in njeni bodočnosti in da se bo nepravična kampanja proti Črni gori končala. Ministrski predsednik se poda iz Brindisija z diplomatičnim zborom v Lyon.

Londoski črnogorski generalni konzulat priobčuje v listih enako izjavo črnogorskega ministrskega predsednika, kakor pariški generalni konzul.

Ententa in črnogorska kapitulacija.

Ententa je odgovorila na črnogorsko kapitulacijo najprvo z divjim kričanjem, skoraj pa je začela njena diplomacija na tihem, pa tem energičnejše delovati, da bi na eni strani pregovorila kralja Nikito, na drugi strani pa naščuvala črnogorsko prebivalstvo in zlasti črnogorske čete k uporabi proti jasno izraženi mirovni volji kralja in vlade. Kmalu se je pojavila v ententnih listih vest, da so se mirovna pogajanja razbila — predno so se pričela. Kralj Nikita se nahaja v Podgorici. Ali so ga grožnje in obljube ententine diplomacije res že spreobrile, tega ne vemo. Agitacija ententnih agentov med črnogorskim narodom in vojaštvom je intenzivna in vodstvo naše armade nikakor ne namerava čakati, da bi postala tudi uspešna. Zato se je odločilo k nadaljnjemu koraku, ki bo definitivno razrešitev črnogorske zadeve gotovo znatno pospešilo. Naše čete so pričele zopet prodirati, da izvršijo potrebno popolno okupacijo cele dežele. Prodiranje se vrši brez sovražnosti; črnogorske čete, na katere naletijo naši oddelki, se pozivljajo,

da odložijo svoje orožje, nakar se smejo vojak vrniti v svoje domače vasi. S silo se nastopa le proti onim, ki se nočejo prostovoljno vdati. Take oddelke se mora seveda nasiloma razorožiti in njim tudi ne pritiče koncesija slobodnega povratka, temveč čaka jih vojno vjetništvo.

Nezadovoljnost v Črni Gori.

London, 20. januarja.

Londonski listi javljajo: Dejstvo, da hoče kralj Nikita skleniti poseben mir, je vzbudilo v črnogorski armadi veliko nezadovoljnost. Na čelo nezadovoljnežev se je postavil general Marinič, ki hoče boj nadaljevati.

Hčer proti očetu.

Iz Aten paročajo: Ententna diplomacija upa, da bodo hčerke kralja Nikite svojega očeta pregovorile, da naj ne sklene separatnega miru, temveč da naj radi prestiža entente sledi vzgledu belgijskega in srbskega kralja. Kakor znano, ste dve Nikolajevi hčerki ruski veliki kneginji, tretja pa je italijanska kraljica.

Črnogorska kraljica v Rimu.

Rim, 21. januarja.

Predvčerajšnjim je prispela iz Brindisi na tukajšnji kolodvor črnogorska kraljica Milena s svojima hčerama Ksenijo in Vero. Kralj in kraljica sta prišla na kolodvor pozdravit jih. Kralj se je mudil pol ure, kraljica pa več časa v črnogorskem salonskem vozu. Pozneje došla iz Neaplja princezinja Natalija, soproga princa Mirka, ki je bil ostal s princem Petrom pri kralju Nikiti v Skadru. Natalija pozdravila svojo taščo in svojo svakinjo in se je odpeljala potem v Kvirinal. Črnogorska kraljica je ostala s svojima hčerama vso noč v vlaku. Italijanski kralj in kraljica sta jih včeraj še enkrat pozdravila, nakar so se odpeljale dalje v Lyon, ne da bi bile izstopile v Rimu. Nekaj jih je spremlja-

PODLISTEK.

Priznanje.

Zbesnel kar čez noč strahovit je požar
Ki danes stoletne že temelje maje;
Li pomni mar kdo, da bi bojni vihar
Tako že kdaj stresal Evropske tečaje? —

Kar stvarila trud in razum sta v korist
V prej mirnocvetoči in blaženi dobi,
Nam vgrabit kani pohlep in zavist;
Li plen naj, bo žrtev zavratni zdaj zlobi? —

Nikdar! In če tudi ta silni orkan
Ogroža vsekrižem nam rodno ognjišče,
Osveta sledi — že ni daleč več dan,
Ko zmaga ovenča Evropsko središče!

In tam! Tam diója boj krvav in strašan,
Na blisk sledi grom, da ozračje pretresa;
Mnog hraber trop ondi čil, zdrav in cvetan
Za dom mré junaško brez — solz in slovesa! —

Vzdržé li zatvore, če vpré se v nje val
V povodnji, ko vdré in spodkoplje jezove?
Tak tu, kot da rasle bi čete iz tal;
Kje moč je, da vžene te vražje vetrove? —

Čuj! — Naše armadno povelje: „Naskok!
Da krila od centra sovrag ne odreže,
Naj tretji zbor z desne postavi se v bok,
V zaledju rezerva v verzel naj poseže!“

Zorši se. — Kot plaz, ki se vtrga s čerí,
Narašča, vse potoma tira v globino,
Tako se polk prvi tja vmes zakadi,
Da mraz spreletava sovražno sredino.

Po drznem tem sunku že klone pogum,
Prej goste so vrste se redčiti jele.
Strah, groza polásti bežečih se trum,
Da ne bi jih čete zdaj naše zajele. —

Napad je odbit. — In poveljnik vseh čet
Prijaše sem v svetlobleteči opravi;
Na prsih se sveti mnog časten mu red,
Pred vojem tam tretjem pa konja ustavi.

Obkroži ga vójnikov spremstva obroč,
Da o drzni tej bitki oceno izreče;
Vsaj v bojih, kjerkoli bil sam je navzoč,
Po uslugi le hvalil ter grajal je meče.

Ko spremstvo je zbrano, zaukaže odmor,
K posluhu veli in smehtljuje odzdravi;
Še enkrat ozre se na tretji tam zbor,
Vzplamté mu oči ter slavnóstno izjavi:

„Končana je bitka in uspel je na m boj,
Vodnikom in moštvu izrekam zahvalo,
Da zmagán in strt bil sovražni je roj
Pomogel zbor tretji je k temu nemalo.

Ta polk pa, ki prvi zagozdil je klin,
Zasluzi za hrabro in smelo odzvanje
Zbok njega že dedno mu lastnih vrlin
Pred vsemi tu moje posebno priznanje.

Znan meni je polk izza mladih še let,
Ti fantje izredno so hrabri, ustrezni,
Vsaj Kranjskih junaških sinov to je cvet,
Ki nosi zaslužen priimek: „Železní!“ —

IVAN PIRC.

Aleksander Vlahulza.

Evpraksija.

I.

Ni še imela deset let, ko jo je oče pripeljal v samostan.

Dolgo in vprašaje ji je gledala predstojnica v oči in roka ji je gladila svitloplave, svilenomehke lase, ki so ji bujno padali po ramah. Semtertja je dvignilo dekletce oči ter gledalo nedolžno in plaho kmalu predstojnici v mirni obraz, kmalu molek, ki ga je le-ta sukala med prsti in ki je enakomerno rožljaj liki tikanje ure. Potem zopet ji je obvisel pogled na široki kuti iz rjavega mohaira, čigar gube so padale do tal.

Častita sestra gotovo ni imela premehkega srca, ki bi je ganila vsaka stvar. A ko je videla ta, tako ljubki, lepi in modri obrazek, začutila je usmiljenje in nehote je poprašala:

„A, gospod, kako se morete ločiti od takega otroka?“

„Da, častita sestra, saj mi krvavi srce, ali kaj naj storim? Mati je mrtva, premoženja nimamo in jaz, jaz sam nosim le še s težavo breme življenja in pričakujem vsak trenotek smrt.“

II.

Vsi so imeli radi to dekletce z velikimi, čistimi očmi, z mirnimi kretnjami in naivnimi vprašanji, ki jih je obseval čar one otožne lepote, katere se še ni zavedalo.

Dnevi so ji potekali mirno in enolično kakor pozabljenje sredi onega sveta, v katerem ni več spremembe, Vedno in vedno iste molitve, iste turbope pesmi, isto šumenje dolgih težkih kut, ki ji je početkoma sledilo celo v nočni sen.

Vsemu temu se je naposled privadila. Ko je zvon klical k molitvi, je bila prva na svojem sedežu.

la kraljica Jelena, ki se je opoldne vrnila v Rim. Kolodvor je bil policijsko nenavadno močno in ostro zastražen. Tudi diplomatski zastopniki v Črni gori so odpotovali preko Brindisi v Lyon.

Koncentracije turških čet ob makedonskih mejah.

Atene, 22. januarja.

Uradna poročila iz Seresa konstatirajo, da se zbirajo turške čete v okolici Gumuldžine do kraja Sufli.

Skaderska posadka se je brez boja umaknila.

Dunaj, 24. januarja.

Snoči smo zasedli Skader. Nekaj tisoč Srbov, ki so tvorili posadko tega mesta, se je umaknilo proti jugu, ne da bi se spuščali v boj.

Tudi so naše čete tekom včerajšnjega dne vkorakale v Nikšić, Danilovgrad in Podgorico.

Razoroženje dežele se je vršilo do ure brez sporov. Na posameznih točkah niso črnogorski oddelki niti čakali, da prispo naše bojne sile, temveč so odložili svoje orožje že prej, da se morejo vrniti domov. V drugih krajih je hotela velika večina razoroženih raje v vojno vjetništvo, kakor pa domov. Prebivalstvo je sprejelo naše čete povsodi prijazno, ne redko celo svečano. Izgredi, kakršni so se n. pr. pripetili v Podgorici, so prenehali, čim se je pojavil prvi avstro-ogrski oddelek.

Skader, nad katerim plapolajo naše zastave, je igral tako v vojaškem, kakor v političnem oziru že važno vlogo. Obleganje Skadra, krvavi boj za Taraboš, padec trdnjave v prvi balkanski vojni, so še v živem spominu. Nekaj časa je tvoril „skaderski problem“ največjo nevarnost za evropski mir in šele avstrijski ultimatum je prisilil Črnogorce, da so izročili mesto mednarodni posadki. V času samostojne Albanije je igral Skader nekoliko bolj podrejeno vlogo, knezova rezidenca se je nahajala, kakor znano, v Draču. Po izbruhu evropske vojne so se polastili mesta zopet Črnogorci (v decembru 1914). Skader je štel pred vojno okrog 30.000 prebivalcev.

Berat, ki ga Srbi imenujejo tudi arnavtski Belgrad, leži ob reki Osumi, levem pritoku reke Semeni, kakih 50 kilometrov severovzhodno Valone. Mesto šteje nad 10.000 prebivalcev ter ima poleg Albancev precej grškega prebivalstva.

Podgorica je najvažnejše in največje črnogorsko mesto, ter šteje nad 10.000 prebivalcev. Mesto je obdano od močnih utrdb, ki so deloma seveda zastarele. Nikšić in Danilovgrad sta zvezana s Podgorico po lepi cesti in sta deloma utrjena.

Bombe na Bitolj.

Berolin, 24. januarja.

Neka sovražna zrakoplovna flotilja, ki se je dvignila z grških tal, je metala bombe na Bitolj. Več prebivalcev je bilo ubitih ali ranjenih.

General Martinović na čelu črnogorskega odpora.

Lugano, 22. januarja.

Italijanski listi potrjujejo, da se je general Martinović na čelu več tisoč Črnogorcev in Srbov

kapitulaciji uprl ter je tudi kralja Nikita k temu prisilil. Stvarna vsebina avstrijskih mirovnih pogojev ni odločilno vplivala na kraljeve ukrepe. Sicer pa priznavajo italijanski listi, da Crna gora ne bo mogla mnogo več storiti, kakor da se s svojo armado umakne in da računa na simpatije.

Beg črnogorskega kralja v Francijo.

Berolin, 24. januarja.

Črnogorski kralj in princ Peter sta prispela včeraj v Brindisi, odkoder potujeta v Lyon. Princ Mirko in trije člani vlade so ostali v Črni gori na izrecno željo armade, ki nadaljuje boj.

Preko Zeneve javljajo: Kralj Nikita in njegova rodbina ter črnogorska vlada ostanejo definitivno v Lyonu, kjer prične črnogorska vlada dne 1. februarja poslovati v poslopiju prefekture.

Plen naših čet v Skadru.

Dunaj, 25. januarja.

Razoroževanje črnogorske armade se vrši slej ko prej gladko. Povsodi, kamor pridejo naše čete, oddajo črnogorski bataljoni pod poveljstvom svojih častnikov, brez obotavljanja, svoje orožje. Mnogi oddelki iz krajev, katerih še nismo zasedli, so javili našim predstražam, da so pripravljeni položiti orožje.

V Skadru smo vplenili 12 topov, 500 pušk in 2 strojni puški.

Vse od sovražne strani prihajajoče vesti o novih bojih v Črni gori so prosto izmišljene. Potrjuje se, da je kralj zapustil svojo deželo in armado. Kdo sedaj dejansko izvršuje vladno, se še ne da točno ugotoviti, kar pa je za vojašk rezultat brezpomembno.

Črnogorska vlada je v torek zvečer podpisala kapitulacijske pogoje.

Dunaj, 26. januarja.

Dne 26. ob 6. zvečer so pooblaščenca črnogorske vlade podpisali pogoje glede oddaje orožja črnogorske vojske. Razoroženje se vrši brez težkoč ter se je raztegnilo tudi na okraje Kolašin in Andrijevica.

Kralj Nikita.

„Münchner Post“ je izvedela od posebne strani: Kralj Nikita je kapituliral, ker mu je italijanska vlada to v posebnem pismu izrecno nasvetovala. Na to sta francoski in angleški veleposlanik v Rimu ostro zahtevala, da mora italijanska vlada izposlovati preklic kapitulacije. Kralj, kraljica, Sonjino, Saandra, Zupelli in Corsi so zato pozvali kralja Nikito, da naj dano besedo prelomi. Kralj Viktor Emanuel se je tajno sestel s princem Mirkom ter je pozval kraljico Mileno, da se poda s princezinjama v Francijo, da bi ne kompromitirala Italije. Med tem je dospela brzjavka pariškega črnogorskega generalnega konzulata, da zahteva ententa nadaljevanje boja. Kralj Nikita se je podal v Podgorico, kjer bi ga naj prisilila armada, da prelomi besedo. Tam je dobil rimsko brzjavko, ki mu je nasvetovala, da naj odpotuje v Francijo, princ Mirko pa naj ostane doma.

In kako ljubka je bila tam videti, ko je pela, mirno zibajoč glavico in se je njen srebrnočisti glas spajal z onim ostalih sester v zategnjenih zvokih molitve: „Gospod usmili se nas!“

A življenje, ki je je živela, svet, v katerem se je gibala, vse ji je bilo tuje. Nikdar si ni bila prav na jasnem o tem, kar je videla in slišala, kar je delala in kar je bil smoter njenega življenja. Niti dolgečas ji ni bilo, niti domov si ni želela — nič o vsem tem. Zdelo se je, kakor da je živela v samostanu od onega dne, ko je zagledala luč sveta.

Storila je vse, kar se ji je ukazalo. Tožila ni in ni si želela ničesar. Le enkrat je zaprosila, da bi ji dali kuto, češ, da bo enaka vsem drugim. Predstojnica, očarana od njene genljive nedolžnosti, jo je poljubila in ji obljubila izpolniti njeno željo, ali šele tedaj, ko bo dorasla. Sicer je bilo dekletce v svojem srcu prepričano, da je že dovolj veliko, a zadovoljilo se je z odgovorom in bilo je tiho.

III.

Dolgi zimski večeri so nastopili. Kakor medlo steklo se razprostira nebo in lunina luč obseva široke snežene poljane.

Globok molk, kakor na pokopališču . . . v spanju sniva vse krog samostana. Le iz enega okna odseva luč. V črni kuti leži na postelji sestra Evpraksija in čita „Pavla in Virginijo“. Težko ji sloni sence na dlani in roka se ji globoko udira v zglavje. Kakor megla se ji vleže pred oči. Pa kmalu bo končala, le nekaj strani še. Boljinbolj se ji omrači obraz . . . in kako jo pretrese, ko pogoltna morská globina toli ljubezni, toli sladkega koprnenja . . . pokoplje v mrzlih valovih.

Bolest jo hoče udušiti in solze ji žgo krasna lica.

Povest, v katero se je popolnem utopila, tragični konec, katerega je v mislih preživela in

v katerega so se z neodoljivo silo pogreznila vsa njena snivajoča čustva, vse to je globoko odmevalo v duši mladega bitja, ki doslej ni poznalo strasti in viharjev posvetnega življenja.

Ni ji bilo mogoče zaspati. Zzprla je knjigo in nalahno jo je položila na dogoreno svetilko, da ostane sama s seboj v brezglasni tmini. Vsakojake misli so se ji porajale in, kakor od močnega udarca omamljena, ji je padla glavica na blazino. Le polagoma je v njenih mislih zavladala zopet jasnost in začela se je spominjati let neizrecno žalostne mladosti. Videla je svojo mater, slabotno in otožno, kako omaguje pod pezo britkosti, ki se je večala dannadan.

Sedaj ji je postal jasen — prvič — vedni preprič, čigar glasovi so jo ponoči prebudili, kadar je prišel oče razjarjen domov, ko je zaigral ves denar. Uboga mati — še dva dni pred njeno smrtjo jo je pretepal ničvrednež, ki ji je napravil premoženje in življenje. Prepada ponižanja in muke!

Spominjala se je, kako je morala kot osemletna sirota, po cele dneve trpeti lakoto, ker nihče ni skrbel zanjo. Kako je oče prodal vse, kar je bilo v hiši, le da se je lahko udajal strasti, ki ga je povsem obvladala. Kako jo je naposled v svoji obupnosti dovedel semkaj, samo da se je je znebil. Sedaj je šele umela, koliko je pretrpela in koliko trpljenja jo še čaka. Zdelo se ji je, kakor da so ji snivala čustva v globokem spanju vseh devetnajst let, ki jih je dosedaj preživela v žalosti in zapuščenosti. — Ko so padali njeni bogati, zlati lasje koder za kodrom pod ostrino škarij, jo je vprašala sestra, ki še ni bila izgubila vse živahnosti, sočutno ji zroč v oči:

„Ali ti ni prav nič žal?“

„Čemu? je smeje odgovorila, „saj mi je tako lažje okoli glave.“

Od onega časa nosi kuto in čuje na ime Evpraksija.

Dalje.

Italijani se umaknejo iz Albanije.

Zeneva, 25. januarja.

Iz Pariza prihajajo poročila, da je Italija naznanila francoski vladi, da mora svoje čete iz Albanije umakniti, ker ne more poslati v Albanijo ojačenj, in so doslej tam izkrcane čete prešibke, da bi se mogle uspešno braniti proti avstro-ogorskemu pohodu. Francoska vlada je jako ozlovoljena zbog tega; za posledico vidi umik iz Soluna, in ako se ta izvrši, potem je izjalovljeno končno vse balkansko podjetje entente.

Ne Valona, ampak Solun.

Glede balkanskega podjetja aliirancev je „Temps“ zahteval posebno nujno, da Italija sodeluje v Solunu. Z veseljem je omenjal, da bo Italija držala Valono, ali v obrambo tega pristanišča ni potreba, da pošlje Italija tja vse svoje bojne sile. Skupno postopanje mora biti ofenzivno, kot tako pa mora imeti za bazo samo Solun. „Temps“ je poudarjal, nato skrajno nevarni položaj Črnogorcev in bližnje zavzetje Sv. Ivana Meduanskega in Drača. Treba upoštevati potrebo, da se pošlje srbske čete deloma v Valono. Jasno je, da se nahaja Italija v trenutku, ko se mora končno odločiti glede svoje balkanske politike.

Zadnji boji s Črnogorci.

„Secolo“ poroča iz Aten: Princ Mirko ter general Vukotić in Martinović so v naglici zbrali nekaj čet, da bi branili Skader. Dva dni so poskušali s Taraboša preprečiti prodiranje sovražnikov, toda končno so se morali umakniti, ker jim je nedostajalo artiljerije. 2500 Črnogorcev se umika v strašnem stanju čez Kruho in Tirano na Drač. Mnogi imajo žene in otroke seboj.

Sv. Ivan Meduanski zaseden?

„Idea Nazionale“ poroča: Močne avstrijske čete so se približale Sv. Ivanu Meduanskemu. Ostanke bežeče črnogorske in srbske armade se umikajo na Drač.

Tudi gennral Janko Vukotić je že izročil orožje?

„Agence Havas“ zatrjuje, da se nahaja na čelu onih črnogorskih čet, ki odklanjajo kapitulacijo generel Janko Vukotić. Temu nasproti se poroča iz Kotora, da se je general Vukotić v Danilovem gradu predstavil našim poveljnikom ter jim izročil svojo sabljo.

„Združene srbsko-črnogorske dežele.“

Preko Curiha javljajo: S srbske strani se predlaga, da naj četverozeza kralja Nikito prisili, da se odreče črnogorski kroni. Srbski prestolonaslednik Aleksander naj bo proklamiran za regenta „združenih srbsko-črnogorskih dežel.“

Pasić se hoče bojevati.

„Daily Chronicle“ priobčuje razgovor s srbskim ministrskim predsednikom Pasićem, ki je izjavil: Srbija bo nadaljevala boj, tudi če bi bili vsi njeni zavezniki poraženi, če treba še dve leti. Že davno bi bila mogla skleniti mir, toda ona ni hotela sprejeti pogojev, ki so jo hoteli odtrgati od zaveznikov.

Mir v Črni gori.

Dunaj, 27. januarja.

V vseh delih Crne gore vlada mir, zlasti v prostoru okrog Skadra. Večji del črnogorskih čet je razorožen. Prebivalstvo se vede skoz in skoz prijazno.

Napad naših letalcev na Drač.

„A Nap“ poroča iz vojnega časnikarskega stana: Naši letalci so opetovano napadli Drač ter bombardirali zlasti pristaniške naprave, kjer so povzročili mnogo vojaške škode.

Beg iz Medue.

Medua, 23. januarja.

V tem trenutku zapuščamo Meduo, ker korakajo proti Medui močne avstrijske kolone iz ozemlja, kjer prebiva rod Skeli. Zadnji ostanke srbske armade so se rešili proti Draču.

Ves italijanski poštni in brzjavni promet z Valono ustavljen.

Italijanska pošta je ustavila ves poštni in brzjavni promet z Valono in ostalo Albanijo.

Cesar Viljem v Nišu.

Wolffov urad javlja iz Niša, dne 18. januarja: Opoldne sta se sestala v slavnostno okinčanem Nišu cesar Viljem in kralj Ferdinand. V citadeli sta vladarja prisostvovala paradi bolgarskih, makedonskih in nemških čet. Cesarja Viljema je spremljal tudi načelnik nemškega generalnega štaba general Falkenhayn, pri kralju Ferdinandu so se nahajali: princa Boris in Ciril ter generali Bojadžev, Todorov in Tantilov ter ministrski predsednik Radoslavov. Cesar Viljem se je posebno zanimal za makedonske čete, ki so sestavljene po večini iz bivših revolucionarjev. Nagovoril je posamezne častnike in vojake ter jih vprašal, ali so zadovoljni z osvoboditvijo svoje domovine. Končno je na-

minami. Od 300 mož močne posadke je bilo mogoče spraviti le nekaj mož živih. V noči od večeraj na danes so pregnale naše čete sovražnika v istem prostoru iz nekega njegovega okopa. Severo-zapadno od Uscieczka napadajo Rusi zadnji čas prav pogosto neki naš mostni okop. Skoro dan na dan se drže proti vsem napadom. Južno od Dubna je napadel sovražnik po močni artiljerijski pripravi naše pozicije; z velikimi izgubami smo ga vrgli nazaj.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 24. januarja.

Severno od Dvinska je zažgala naša artiljerija s svojim streljanjem neki ruski vlak.

Topovski ogenj na ruski fronti.

Dunaj, 25. januarja.

Včeraj so zopet stali razni deli naše severovzhodne fronte pod ruskim topovskim ognjem. Na mnogih točkah je bilo sovražno poizvedovalno delovanje prav živahno.

Z besarabske fronte.

Iz Črnovic poročajo: Po kratki pavzi, ki jo je sovražnik porabil, da je izpolnil vrzeli iz druge bitke pri Toporovcu, so Rusi 22. t. m. zopet napadli, vsakokrat pa so bili krvavo zavrnjeni. Glasom povelja vrhovnega poveljnika Ivanova, ki so je našli pri nekem vjetniku, se je ruskim vojakom v slučaju, da pridejo v Črnovice dovolila dvodnevna plenitev in vsakemu vojašu darilo 40 rubljev. Carja pričakujejo v Kišinevu, kjer se vrše velike vojaške priprave. Člani ruskega diplomatskega zbora v Bukarešti so odpotovali v Kišinev. Glasom izpovedi vjetnikov se bo ruska ofenziva ob besarabski fronti nadaljevala. Sovražnik zbira močno ojačenja v prostoru Hotin—Larga in Lipkani. Zadnje dni so se vršili pogosto zračni boji. Ruski letalci so pripluli nad Črnovice in metali bombe, ki so padle v bližini nove katoliške cerkve in kolodvorske četrti na tla, ne da bi bile napravile škodo.

„Russkija Vjedomosti“ piše o besarabski bitki, da je bila po svojem bistvu le uvodna epizoda, ki ne bo imela na vojno kot celoto nobenega vpliva. Bitka ni imela uspeha, sovražna fronta ni prebita, niti se ni doseglo, da bi se bil moral sovražnik deloma umakniti. Niti o krajevnem razvoju bitke ruska uradna poročila ne dajo pregleda.

Avstrijska protiofenziva pri Črnovicah.

Petrograjski poročevalec „Tempsa“ poroča, da so ruski vojaški krogi v velikih skrbah zaradi silne ofenzive avstro-ogrske čet pri Črnovicah.

Priprave za novo rusko ofenzivo.

Ruska artiljerija je 23. in 24. januarja na vzhodnogališki in besarabski fronti zopet mrzlično delovala; poleg tega je bilo opažati živahno gibanje večjih konjeniških oddelkov in močnih pehotnih poizvedovalnih čet, kar tvori skupaj jasno znamenje, da pripravljajo Rusi novo ofenzivo. Naša fronta pa je tako silno izdelana, da te ruske ofenzivne priprave že v naprej nimajo nobenega izgleda na uspeh. Kljub temu, da nam je vsem znano, kako se je končala ruska novoletna ofenziva proti Črnovicam in Lvovu, hočejo sedaj Rusi kratkoma utajiti, da bi bili hoteli na tem kraju predreti našo fronto, nasprotno pravijo ruska uradna in poluradna poročila, da so poskusile naše čete ofenzivo v Bukovini in vzhodni Galiciji, da pa so oni to ofenzivo ustavili in razbili.

Izza francoske fronte.

Položaj na zapadni fronti.

Berolin, 20. januarja.

Angleži so, uporabljajoč dimnate bombe, snoči napadli naše pozicije, severno Freilinghiena, par sto metrov na široko. Sovražnik je bil odbit ter je imel velike izgube. Sovražna artiljerija je načrtno obstreljevala cerkev v Lensu. Nemško letalo je zbrlo iz sovražne letalske flotilje neki angleški bojni dvokrovnik z dvema strojnima puškama. Ob Yseri je prisilil ogenj naših obrambnih topov neko sovražno letalo, da je moralo v sovražni črti pristati. Naša artiljerija je potem sovražno letalo uničila. Včeraj ponoči smo bombardirali vojaške naprave v Nancyju.

Boji na Francoskem.

Dne 23. januarja.

Pri Neuville, severno od Arras, so se polastile naše čete po uspešni razstrelitvi z minami najsprednejše sovražne pozicije 250 m na široko. Vjeli smo 71 Francozov. V Argonah smo zasedli po kratkem boju z ročnimi granatami del sovražnega jarka. Bombardirali smo vojaške naprave vzhodno Belforta.

Zračni boj na zapadni fronti.

Berolin, 24. januarja.

Živahno artiljerijsko in letalsko delovanje na obeh straneh. Neka sovražna letalska flotilja je

metala bombe na Metz, od katerih je padla po ena na škofovo stanovanjsko hišo, druga pa na dvorišče nekega lazareta. Dve osebi sta bili ubiti, 8 jih je bilo ranjenih. V zračnem boju je bilo zbrto eno letalo. Letalci so vjeti. Naši letalci so metali bombe na kolodvor in vojaške naprave za sovražno fronto. Pri tem so nadvladali v celi vrsti zračnih bojev.

Nemški letalci nad Anglijo.

Berolin, 24. januarja.

V noči od 22. na 23. januar je neki naš hidroplan metal bombe na kolodvor, vojašnice in ladjedelnice v Dovru. Razen tega sta dne 23. januarja metala dva naša hidroplana bombe na rakoplovski hangar v Houghamu, zapadno od Dovra. Neoporečno se je dognalo, da je pričelo močno goret.

Živahnejše gibanje na francoski fronti.

Berolin, 25. januarja.

Na Flandrskem je naša artiljerija silno obstreljevala sovražne pozicije. Patulje, ki so na nekaterih mestih vdrle v močno razstreljene nasprotnikove jarke, so konstatirale pri njem velike izgube, vjele nekaj mož in vplenile 4 metala min. Templerski stolp in katedralo v Nieuportu, kjer je imel sovražnik dobra opazovališča, smo prodrli. Vzhodno od Neuvillea so naše čete po uspešnem razstreljevanju min vdrle v sprednje francoske jarke, vplenile 3 strojne puške in vjele nad sto mož. Opetovano započeti sovražni protinapadi proti zavzetim pozicijam niso prišli preko slabotnih začetkov, samo posamezni srčni ljudje so zapustili svoje jarke, mi pa smo jih postrelili. Nemške letalske flotilje so napadle vojaške naprave v Nancyju in tamošnje letališče ter tovarno Paccarat. Neki francoski dvokrovnik je padel pri St. Benoit severo-zapadno od Tancourta z letalci nepoškodovan v naše roke.

Berolin, 26. januarja.

Francozi so z mnogimi protinapadi poskušali zopet osvojiti iztrgane jim jarke vzhodno od Neuville. Bili so vsakokrat odbiti večkrat po boju na nož, na pest. Francoske razstrelitve v Argonah so zasule na malo razdaljo naš jarek. Pri višini 285 severovzhodno La Chalade smo zasedli neko razstreljeno vdrtino, potem ko smo razbili sovražnikov napad.

Mornariška letala so napadla sovražnikove vojaške naprave pri La Panne, armadna letala pa kolodvorske naprave v Loos, jugozapadno od Dixmuiden in v Bethune.

Berolin, 27. januarja.

V zvezi z artiljerijo na kopnem, ki je obstreljevala našo pozicijo v sipinah ob morju, so sovražni monitorji brez učinka obstreljevali okolico Westende. Na obeh straneh ceste Viny—Neuville so naše čete po predidoci razstrelitvi zajuršale francosko pozicijo v širini 500 do 600 metrov, vjele enega častnika in 52 mož ter ugrabile eno strojno puško in tri metalce min. Po brezuspešnih sovražnikovih protinapadih so se razvili tu med drugim v zadnje dni osvojenih jarkih živahni boji z ročnimi granatami. Mesto Lens se je nahajalo pod močnim sovražnim ognjem. V Argonah deloma ljuti artiljerijski boji.

Zračni boji na zapadu.

Parlamentski tajnik Tennant je sporočil angleški zbornici, da so Angleži tekom štirih tednov izgubili 13 letal, Nemci pa najmanj 9, če ne 11. Angleži so izvršili šest bombnih napadov s 138 letali, Nemci 13 z 20 letali. Nad nemške strelske jarke je poletelo 1227 angleških letal, nad angleške strelske jarke pa 310 letal. Večinoma se vrše zračni boji za nemškimi črtami, zato so tudi angleška poročila o nemških izgubah tako nezanesljiva.

Letalski napad na Dover.

Iz Haaga poročajo, da je padla pri napadu nemških letalcev na Dover ena bomba v neko skladišče min. Šele čez 15 minut, ko je že začelo goret, se je izvršila strahovita eksplozija, ki je razrušila vso okolico: 39 oseb, med njimi en častnik in 27 vojakov, je bilo ubitih, pet železniških voz z provijantom je bilo razbitih, železniški tir poškodovan in podrlo se je več majhnih hiš, v katerih je bilo ubitih več žensk in otrok. Neka mala transportna ladja v pristanišču je bila istočasno zadeta od bombe ter se je takoj potopila. V neko londonsko bolnišnico so pripeljali od tam 20 težko ranjenih. Angleška obrambna letala se niso pravočasno dvignila.

Angleški brambni zakon.

London, 24. januarja.

Poslanska zbornica je sprejela zakon o vojaškem službovanju v tretjem branju s 338 glasovi proti 36 glasovom.

Ameriška nota Angliji.

New York, 25. januarja.

Brezlično poročilo zastopnika Wolffovega urada: Iz Washingtona poročajo: Zedinjene države

šo dale izročiti angleški vladi po ameriškem veleposlaniku v Londonu noto, v kateri ugovarja Amerika proti vsakemu načinu uporabe zakona glede trgovine s sovražnikom, ki bi mogel zadeti ameriško trgovino.

Nota ameriške vlade Angliji glede zakona o trgovini s sovražnikom, nikakor ni protest, marveč la opozorilo proti uporabi zakona, ki bi mogla, kakor misli vlada Zedinjenih držav, motiti ameriško trgovsko življenje.

Na Francoskem promet ustavljen.

Iz Amsterdama poročajo: V notranjosti Francoske je ves promet na železnicah ustavljen, ker potrebujejo železniški material, da spravijo med 25. januarjem in 1. februarjem 100.000 Angležev iz Calaisa v Marseille.

Botha proti Nemški Vzhodni Afriki.

Iz Kodanja poročajo, da ima Botha zbranih nad 30.000 Burov, ki bodo pod vrhovnim poveljstvom generala Smith-Dorriena v par tednih pričeli prodirati proti Nemški Vzhodni Afriki.

Angleška trgovska vojna.

Iz Amsterdama: Ena izmed poostretev trgovske vojne je nakup žetve v nevtralnih državah. Nakup 80.000 vagonov romunskega žita je bil le prvi korak. Angleški trgovci skušajo sedaj na Holandskem in v Skandinaviji kupiti velike množine živil za angleško vlado, da preprečijo izvoz v centralne države.

Municija za Anglijo iz Kanade.

Preko Amsterdama prihaja vest, da je izjavil kanadski mornariški minister, da vozi neprestano 40 ladij municijo iz Kanade na Angleško. Storilo se je vse, da se bo tekom tega leta izvoz municije povišal na poldrugi milijon ton. Nedavno so postavili v atlantsko službo tri Nemcem odvzete ladje in 23 ladij, ki so bile zaplenjene.

Angleški brigadir padel.

Iz Hazebrouka poročajo, da je angleški brigadir Fitten, kraljev pobočnik, umrl na posledicah dobljenih ran.

V Orijentu.

Rusko poročilo iz Kavkazije.

19. januarja. Naš silni, nepričakovani sunek proti centru turške armade, ki se je bila zmedla, jo je vrgel iz njenih močnih, že dolgo pripravljenih pozicij med jezerom Tortum in reko Šarian, severno od Melasgerta, v širini več kakor 100 vrst. Turška vojska se umika sedaj na utrjeno pozicijo pri Erzerumu. Na več točkah se je umikanje izpremenilo v panični beg. Več turških oddelkov je skoro popolnoma uničenih. Sto in sto mrtvih pokriva pota našega prodiranja. Na več točkah smo mogli prodreti do dominirajočih višin ter smo se kljub hudim snežnim zametom zakopali v globokem snegu. Zasedli smo mesto Keprikej ob Arasu (50 vrst vzhodno od Erzeruma). Tekom boja dne 17. januarja smo vjeli 5 častnikov in 208 mož ter vplenili mnogo orožja, strojnih pušk, kartoš in za bojev z municijo za metala bomb. V bližni reke Šarian, v mestu Turnangel (20 vrst severozapadno od gore Šarian) smo vplenili skladišče granat. V Perziji, jugozapadno od Urmijskega jezera, spopadi s Kurdi, ki smo jih odbili v južni smeri.

Z rusko-perzijske meje.

Preko Carigrada poročajo z rusko-perzijske meje, da so 16. t. m. turške čete in domačini zasedli mesto Kengavar med Kermanšahom in Hamadanom ter mesto osvobodili iz ruskih rok. Turške čete so nadalje zopet zasedle mesta Asabat, Choi in Parkam. Neki ruski konjeniški polk, ki je napadel v smeri iz Marage na Mandoab, je bil odbit ter je izgubil sto mrtvih, neki drugi ruski polk je bil južno od Urmije tepen.

Boji ob Tigrisu.

Iz Londona poročajo, da so Angleži 12. t. m. nove turške pozicije pet milj severno od Sejk Saida na levem bregu Tigrisa prijeli istočasno frontalno in s strani. Angleži so zasedli neko turško pozicijo. Turki pa so se tudi drugod ponoči umaknili ter stoje 25 milj od Kut el Amare. Dež, vihar in poplave so otežkočile operacije. Turška artiljerija je sicer manj vredna, pokrajina je pa tako brez kritij, da so imeli Angleži velike izgube.

Angleško poveljništvo v Mezopotamiji poroča, da je general Ayler 21. t. m. napadel turške pozicije pri Esinu. Boj je valovil sem in tja cel dan. Dež te oviral gibanje čet ter boj vsled poplav ni bilo mogoče nadaljevati. Ayler je zasedel pozicijo, oddaljeno 1300 jardov od sovražnih jarkov. Izgube so na vseh straneh zelo velike.

Rusko poročilo o bitki pri Erzerumu.

V pokrajini ob obali so poskusili Turki v široki fronti vreči naše čete nazaj, zavrnili pa smo jih z velikimi izgubami. Naši oddelki so po boju zavzeli mesto Hasankala ter gnali bežečega sov-

ovoril pred zbranimi četami kralja Ferdinanda v nemškem jeziku, poudarjajoč, da ga je hrabrost in sijajno sodelovanje bolgarske armade navdušilo ter je izročil kralju maršalsko palico nemške armade. Kralj Ferdinand je odgovoril bolgarsko, da je ponosen na to, da se sme njegova armada ramo ob rami boriti z nemškimi četami. Kralj Ferdinand je imenoval cesarja Viljema za imejitelja 12. bolgarskega pešpolka. Cesar Viljem je podelil vsem bolgarskim generalom in mnogim višjim oficirjem red Železnega križa. Radoslavov je dobil komanderski križ reda Rdečega orla.

Srbi na Krfu.

V Ahilejonu se nastani prestolonaslednik Aleksander, oziroma kralj Peter, srbska vlada sama bo poslovala v mestu Krfu. Tam se nahaja tudi srbski generalni štab.

Ameriška vlada je imenovala Lovillarda za svojega posebnega poslanika pri srbski vladi.

Transport srbskih čet na Krf se nadaljuje. Srbski vojaki so vsled pomanjkanja silno izmučeni.

Bratianu igra dvojno igro.

Iz Bukarešte poročajo: Organ Petra Carpa „Moldava“ očita ministrskemu predsedniku Bratianu, da igra skupno s svojimi ministri in v sporazumu z Jonescom in Filipescum dvojno igro ter skuša na vse načine škodovati centralnim državam. „Moldava“ obsoja zlasti, da je pustil Bratianu Angležem nakupovati romunsko žito, kar se je zgodilo le zato, da bi bile centralne države prikrajšane. S tem podpira Bratianu neposredno zavrtno politiko izstradanja centralnih držav.

Romunsko posojilo na Angleškem.

„Daily Telegraph“ poroča iz Pariza: Romunija je dobila novo posojilo, ki bo v znesku 92 milijonov funtov šterlingov izdano v Londonu. Kot jamstvo je služilo 80.000 vagonov romunske pšenice. Tozadevni dogovor med romunsko in angleško vlado je že podpisan.

Romunija hoče zopet zapreti meje?

Iz Bukarešte poročajo: Romunska vlada namerava zopet prepovedati izvoz žita in moke. Ta prepoved pa ne bo tangirala že sklenjenih izvoznih pogodb.

Otvoritev grške zbornice.

Atene, 24. januarja.

Agence Havas. Zbornica je otvorjena. Ministrski predsednik Skuludis je prečital kraljevo otvoriteveno povelje, nakar so odgovorili poslanci z „Zivio!“ - klici. Nato se je vršila zaobljuba. Seje so se udeležili tudi poslanci severnega Epira, ki so takisto prisegli. Zbornica se je nato odgodela.

Na grških otokih.

Privatne švicarske vesti javljajo: Pri Kandiji na Kreti so se izkrcali manjši francosko-angleški oddelki. Aliiranci so se baje tudi izkrcali na otoku Kefaloniji. Na otoku Samosu so izbruhnili nemiri. Zdi se, da so ti nemiri umetno izzvani, da bi dali aliirancem povod ta otok zasesti.

Važna pogajanja med Grško in Bolgarijo.

„Frankfurter Ztg.“ poroča: Med Grško in Bolgarijo se vršijo važna pogajanja. Grški je zagotovljeno vresničenje njenih aspiracij v južni Albaniji.

Kazensko preganjanje Venizelosa?

„A Vilag“ poroča iz Aten: Atensko državno pravdnistvo je zbralo proti Venizelosu toliko obtežilnega materiala, nanašajočega se na njegovo državi sovražno delovanje, da je dvignilo proti njemu obtožbo. Venizelos, ki se mudi v Solunu, je bil pozvan, da se takoj povrne v Atene. Ako se Venizelos temu pozivu ne odzove, bodo oblasti odredile njegovo in njegovih najodličnejših pristašev aretacijo.

O Venizelosovih načrtih poročajo iz Sofije: Med Venizelosom in entento je bil dogovorjen popolen načrt za slučaj, da bi se Grška odločila nastopiti proti četverozvezi. Venizelisti bi v tem slučaju proglasili ukrepe kralja in vlade za protustavne ter bi sestavili pod Venizelosovim predstvom svojo lastno vlado, ki bi jo seveda ententa na vso moč podpirala. Sofijski krogi zatrjujejo, da je grška vlada o Venizelosovih načrtih natančno podučena.

Teotokis zastrupljen?

Iz Aten poročajo: Minister Teotokis je umrl nenadoma. Okolnosti njegove smrti vzbujajo sum, da je bil zastrupljen. Teotokis je bil močna opora Gunarisove, centralnim državam prijazne politike.

Četverozveza ne pusti razglasiti na Grškem obsednega stanja.

Atene, 27. januarja.

Zastopniki četverozveze so vladi sporočili, da ne morejo pripustiti proglasitve obsednega stanja na Grškem. Ako bi zbornica kaj takega sklenila, potem bo ententa posegla po represalijah, predvsem na gospodarskem polju.

Atenski list „Kosmos“ javlja, da je kralj dekret o obsednem stanju že podpisal.

Angleški premog za Giško.

Atene, 26. januarja.

Agence Havas. Anglija je dovolila grški vladi dovoz premoga za železnice in industrialna podjetja. Ameriški premog se sme na Grško svobodno uvažati.

Vojna z Italijo.

Artiljerijski boji ob italijanski fronti.

Dunaj, 21. januarja.

Včeraj popoldne so stale naše pozicije na pobočjih Col di Lana dve uri pod bobnajočim ognjem. — Tudi San Pausas (severno od Bcutelsteina) so prav silno obstreljevali. Na ostalih frontah ni šlo delovanje artiljerije preko navadne mere.

Artiljerijsko delovanje.

Dunaj, 22. januarja.

Delovanje italijanske artiljerije je bilo včeraj v več odsekih primorske fronte in fronte v Dolomitih živahnije, kakor zadnje dni. Tudi Rivo so zopet obstreljevali s težkimi topovi.

Manjši boji ob italijanski fronti.

Dunaj, 23. januarja.

Ob tolminskem mostišču v zapadnem odseku Karnijskega odseka in na posameznih delih tirolske fronte so se vršili topovski boji. V prostoru pri Bovcu smo odbili napad slabotnejšega sovražnega oddelka na pobočju Rombona.

Neki naš letalec je metal bombe na italijanska skladišča v Borgu.

Boji v odseku Lavarone.

Dunaj, 24. januarja.

Sovražnikovi poskusi, se nam v odseku Lavarone približati ter nov napad nekega italijanskega oddelka na pobočju Rombona, so bili odbiti.

Dve uspešni podjetji naših patrolj.

Dunaj, 24. januarja.

Iz vojnoporočevalskega stana: V okviru manjših bojev zadnjih dni na naši južnozpadni fronti zaslužita dve uspešni podjetji naših patrolj, da se ju posebej omeni. Ena patrolja pod poveljstvom nadporočnika Gerla je zasedla v Adamosovi dolini južno Adamela neko italijansko zavetišče, je uničila posadko in se je vrnila pred mnogoštevilnejšim sovražnikom brez lastnih izgub s šestimi italijanskimi vjetniki. V zapadni dolini Chiese so izgubili Italijani pri nekem napadu naših patrolj okoli 40 mož, dočim so imele naše patrolje samo dva ranjenca.

Naš sunek pri Oslavju. — 1197 Italijanov vjetih

Dunaj, 26. januarja.

Ob goriškem mostišču so naše čete v bojih pri Oslavju zavzele del tamošnjih sovražnih pozicij. Pri tem so vjele 1197 mož, med njimi 45 častnikov ter vplenile dve strojni puški. Tudi na več drugih točkah soške fronte je bojno delovanje naraslo. Odbili smo napade Italijanov in njih poskuse, približati se Podgori, hribu Sv. Mihaela in našim pozicijam vzhodno od Tržiča. Naši letalci so metal bombe na stanovališča in skladišča sovražnika v Borgu in Ali.

Boji pri Oslavju.

Dunaj, 25. januarja.

Ob tirolski fronti je obstreljevala sovražna artiljerija kraja Kreto (Judikarije) in Caldonazzo (dolina Sugana).

Ob goriškem mostišču se vrše pri Oslavju zopet boji. Včeraj zvečer je bilo delovanje italijanske artiljerije ob primorski fronti očitno zopet živahnije.

Naši letalci nad Rimini.

Drzni napad naših letalcev na Rimini, ki je bil pred kratkim izvršen, je eden najbolj posrečenih činov naših pomorskih letalcev. Neki letalski častnik poroča z oblastveno dovoljenim popisom poleta to-le: „Čeprav je bil dan, določen za napad, prekrasen zimski dan, vendar vreme ni bilo najugodnejše. V gorenjih zračnih plasteh je vel močan protiveter, kar otežkočuje polet. Poleg tega je bil občuten mraz. Rimini smo dosegli v tretji popoldanski uri. Prvotno sem plul v višini par sto metrov, potem sem se dvignil na 3200 metrov visoko in sem se spustil šele nad Rimini v višino, potrebno za akcijo. Zrak je bil čist zato smo imeli krasen razgled. Moje letalo je bilo med prvimi, ki so priplula nad Rimini. Predno pa smo mesto prepluli, je počil svarilni strel in vse življenje v Rimini je izumrlo. Promet vozov in cestne železnice je prenehal, ljudje so zbežali v hiše. Komaj smo napravili prvi krog nad mestom, že so nas divje obstreljevali številni obrambni topovi. Šrapneli so pokali na desno in levo poleg tega ali onega hidro-

plana, zadel ni nobeden in škode ni napravil nobeden strel. Prekrožil sem mesto enajstkrat in vrigel več bomb na isto. Z uspehom svoje akcije smo jako zadovoljni, ker smo rešili stavljeno nam nalogo na najbolj učinkoviti način. Poleg zunaj mesta se nahajajoče municijske tovarne smo uničili tudi tam postavljene hangarje in smo poškodovali utrjene pozicije v mestu prav znatno. Sovražnih letalcev ali pomorskih letal ni bilo videti, čeprav smo bili v sovražnem ozemlju skoro eno uro. Vrnili smo se vsi, ne da bi nas doletela kakšna škoda.“

Popuščanje artiljerijskega ognja.

Dunaj, 27. januarja.

Včeraj je bojno delovanje v splošnem popustilo. Pri Oslavju nam je naš topovski ogenj prignal še nad 50 pribežnikov.

Italija izčrpana.

Hervé se obrača v svoji „Victoire“ proti svojim rojakom, ker zabavljajo na Italijo. Pravi, da je Salandra izsilil napoved vojne proti Giolittijevi večini, ali ljudstvo ne dovoli vojne z Nemčijo. Finance Italije so najslabše, zlasti ker je deloma izostala pomoč Anglije. Italija ne more preskrbovati več vojakov, kakor jih ima na severni fronti.

Protest socijalistov proti vojni.

Pri otvoritvi zborovanja drugi dan socijalističnega narodnega kongresa v Boloniji je poudarjal predsednik, predno je prešel na dnevni red, politični značaj kongresa in je ponovno izjavil, da vsi socijalisti energično iz globočine srca protestirajo proti vojni. Te besede so vzbudile viharo odobravanje vsega kongresa.

Italijo treba še pridobiti.

„Secolo“ poroča iz Pariza: Potovanje ministrpov Brianda in Sembatha v London je bilo uvod za pogajanja glede sestave temelja že več mesecev pričakovane enotnosti politične in vojaške akcije. V Londonu so bili predlogi ugodno sprejeti in pritrčila je Rusija in manjše, četverozvezi priključene države. Sedaj gre samo za to, da se pridobi Italijo, da se jasno in določno izreče za predloge. V Franciji so mnenja, da se Italija brez obotavljanja pridruži predlogom in sklepajo iz tega, da se nahajamo pred bližnjimi važnimi dogodki.

Ruska ofenziva.

Ponavljajoči se ruski naval na Toporovcem in Bojanom krvavo odbiti.

Dunaj, 20. januarja.

Nova bitka ob Besarbski meji je postala še ljutejša. Razen napadov, o katerih smo že poročali, in ki so se vršili vsi v prvih jutranjih urah, so morale odbijati naše vrle čete, predvsem budimpeštanska divizija, do popoldne skoro vsako uro na raznih točkah med Toporovcem in Bojanom trdovratne navale nadmočnih sil. Sovražnik je tekom bojev nekolikokrat vdrl v naše strelske jarke, bil pa je vedno znova — zlasti vsled drznega protinapada honvedskih polkov št. 6 in 10 — s težkimi izgubami odbit. Teren pred našimi okopi je posejan z ruskimi mrličmi. Na bojnem prostoru posameznih bataljonov smo našli po 800 do 1000 padlih Rusov.

Ostale fronte Pflanser-Baltinove armade so se nahajale ves dan pod ognjem ruskih topov. Tudi pri severni sosednji fronti v vzhodnji Galiciji se je vršil kratek topovski boj.

Zopet pavza v ruski ofenzivi.

Dunaj, 21. januarja.

Rusko bojišče.

Vtisk velikih izgub, ki jih je imel sovražnik dne 19. januarja v bojih pri Toporovcu in Bojanu, mu je vsilil včeraj odmor v boju. Tu, kakor na vseh drugih delih severo-vzhodne fronte je bilo razmeroma mirno, razen topovskih bojev od časa do časa. Neka ruska skupina letal je poletela preko pokrajine jugo-vzhodno od Brcezanov ter je metala bombe. Te niso napravile nobene škode.

Odbiti ruski sunki.

Berolin, 21. januarja.

Na fronti med Pinskiom in Čartorijskom smo z lahkojo odbili sunke slabotnejših ruskih oddelkov.

Topovski boji.

Dunaj, 22. januarja.

Včeraj so se vršili na celi severo-vzhodni fronti topovski boji. Pri Berestjanih v Voliniji so zavrile naše čete štrafunske oddelke. Danes zjutraj je sovražnik zopet pričel napadati dele naše besarbske fronte.

Brezuspešni ruski napadi.

Dunaj, 23. januarja.

Na višini Dolžok, severno od Bojana ob Prutu, smo razstrelili predsočnjem neki ruski jarek z

ražnika do utrdb Erzeruma nazaj. Pri tem smo vjeli 1500 mož in vplenili en top, mnogo municije in taborišče šotorov. Turki se na vrat, na nos umikajo odvsod pod zaščito trdnjave Erzerum ter so nam pustili v rokah veliko zalogo municije in mnogo goriva. Južno od Urmijskega jezera smo zopet vrgli neki oddelek Kurdiv nazaj čez reko Djaghathu.

Zasledovanje poraženega centra turške armade se nadaljuje. Kljub silnemu mrazu in težavnim terenskim razmeram so dosegle naše čete pri prvem sunku popoln uspeh. Poraženi sovražnik se umika iz svojih pozicij z velikimi izgubami mož in raznega vojnega materiala. Glasom ravnokar došlih poročil smo vzeli mesto Keprikej ob cesti v Erzerum ter vplenili tam topove in artiljerijsko municijo in vjeli več mož.

Uničene jadrnice.

Ruski urad poroča: Dne 17. t. m. so potopili naši rušilci pri nekem podvzetju proti vzhodnji anatolski obali 163 jadrnic, od katerih je imelo 73 jadrnic na krovu orožje; 31 mož smo vjeli, drugi so zbežali proti obali, ko so se naši rušilci približali.

Turško poročilo.

25. januarja. Fronta v Iraku. Sovražnik, ki je imel pri Selahiju velikanske izgube, ni poskusil nobenega novega napada. Pri Kut el Amari od časa do časa prenehajoči artiljerijski boj. V noči 18. t. m. smo uspešno presenetili neko sovražno taborišče zapadno od Korne. Sovražnik je imel mnogo mrtvih in je izgubil tudi mnogo živali. V tej pokrajini je zapadel sneg ter je zelo mraz, kar je izreden slučaj. — Kavkazija. Ničesar pomembnega ni poročati razen o brezpomembnih praskah na desnem krilu severno od reke Murad. Na drugih frontah je položaj neizpremenjen.

Združitev Angležev in Rusov v južni Perziji?

London, 26. januarja.

Petrogradski poročevalec „Daily Chronicle“ poroča, da so ruske čete zapadno od Hamadana sedaj oddaljene samo 10 dni hoda od angleške vojske pri Kut el Amari. Tako hitro pa se vojski ne bosta združili. Neglede na to, da gre pot skozi gorate pokrajine, bodo skušali Nemci in Turki skupaj s perzijskimi pomožnimi četami zadržavati združenje. Gubernator v Luristanu, Nizames Sultaneh, ki je po naročilu perzijske vlade postavil na noge oboje silo, da prepreči ropanje, je prešel z njo k sovražnikom. Kljub temu je upati, da se bo dosegla združitev, tako da bo spomladi mogoče odrezati sovražniku skupno pot v južno Perzijo.

DNEVNE VESTI.

Cesar je sprejel zunanjega ministra barona Buriana v dolgi posebni avdijenci. — Popoldne se je vršil avstrijski ministrski svet, ki je trajal do večernih ur. — Grof Stürgkh in vojni minister baron Krobatin sta se podala v Budimpešto.

Avstrijski ministri v Budimpešti. „Fremdenblatt“ poroča: Ministrski predsednik grof Stürgkh se poda v kratkem z nekaterimi člani svojega kabineta v Budimpešto, kjer se bo vršila konferenca z ogrskimi ministri o gospodarskih zadevah.

Iz ministrstva notranjih del. Gorenjeavstrijski namestnik Erazem baron Handel pride za nekaj časa v ministrstvo notranjih del. Baron Handel je bil pred leti že nekaj časa predstojnik legislativnega oddelka v ministrstvu notranjih del in prevzame sedaj zopet ta oddelek. Poklican je, sodelovati pri pripravah za legislativne akcije, potrebne vsled vojne ter pri reformah v državni upravi. Vodstvo gorenjeavstrijskega namestništva je začasno prevzel podpredsednik dr. Andrej grof Schaffgotsch.

Hrvatski sabor je nadaljeval svoje zasedanje včeraj, v petek, dne 28. januarja.

Hrvatski minister. Na Francoskem internirani hrvatski minister grof Teodor Pojacevich je odstopil in je na njegovo mesto imenovan veliki župan sremske velike županije Emerik pl. Hideghety.

Poklonitveno deputacijo so poslali Dalmatinci na Dunaj. Pod vodstvom deželnozborskega predsednika dr. Ivčevića in nadškofa dr. Pulisiča ter dalmatinskih hrvatskih in srbskih poslancev, se poklonijo zastopniki dalmatinskih mest in občin cesarju, da mu izrazijo ljubezen in zvestobo naroda.

Odlikovanje. Praporščak, medicinec Vinko Zalokar iz Kokre, je bil te dni odlikovan z veliko srebrno hrabrostno svetinjo. To je njegovo drugo odlikovanje.

Imenovanja. Imenovane so za provizorične učiteljice supletinje Margareta Lilleg za Tržič, Frančiška Sušnik in Pavla Peternelj za Škofjo Loko, Angela Hafner za Tržič. Frančiška Mark je nadomestljena za supletinjo v Tržiču.

Legitimacije in znaki za notarje. Justično ministrstvo je odredilo, da se morejo posluževati notarji v bojnem območju pismenih legitimacij in znakov. Legitimacije izgotovi dotična notarska zbornica. Znak je 52 mm dolga in 36 mm široka, na voglih okrogla, pozlačena ploščica, na kateri

se nahaja v emailu mali grb Avstrije, pod njim v črnem emailu: c. kr. notar. Znak se nosi na levi strani prs. Znak sme nositi notar pri vseh uradnih poslih v pisarni in izven pisarne in na službenih potih.

Vpoklic letnikov 1868. in 1869. V prihodnjih dneh bo izdan razglas, s katerim se sklicujejo na dan 21. februarja tisti avstrijski črnovojniki, ki so rojeni leta 1868. in 1869. ter so bili pri pregledovanju spoznani za sposobne za službo z orožjem. Oglasiti se morajo ta dan pri c. in kr. dopolnilnem okrajnem poveljstvu, loziroma c. in kr. domobranskem (deželnostrelskem) dopolnilnem okrajnem poveljstvu, ki je imenovano v njihovem črnovojniškem legitimacijskem listu. Vojaška uprava namerava tudi te črnovojneke za sedaj porabljeni v ozadju in etapnih okrožjih, kakor se to tudi zgodi s črnovojniki, rojenimi v letih 1865., 1866. in 1867., da zavzamejo mesta mlajših, za službo na fronti sposobnih mož. Zunaj monarhije živeči potrjeni avstrijski črnovojniki bodo potom c. kr. zastopstev obveščeni, kdaj jim je nastopiti službo.

Iz seje mestnega zastopa v Kranju, ki se je vršila dne 28. januarja 1916. Župan otvori sejo in imenuje overovateljem zapisnika obč. odbornika Janko Sajovica in Antona Majdiča. Zapisnik zadnje seje se odobri. Nato poroča, da je županstvo oddalo v zakup štantnino in tehtnice, razun one v Kokriškem predmestju, za leto 1916 Ivan Engelmannu za 2000 K; mestno tehtnico v Kokriškem predmestju pa Mihaelu Puharju za 120 K letne najemščine. Nadalje naznanja, da se bo 8. februarja t. l. oddal v zakup ribolov v Savskem in Kokriškem okraju št. 12 in 14 za dobo deset let. Sklicna cena za vsak okraj posebej se določi na 100 K. Končni obračun podjetništva za dosedaj izvršena dela kanalizacije, se vsled sporazuma in ker se je znižal od skupne svote iz prvotnega obračuna za K 2626/34, v znesku K 25.085/20 odobri in pogoji tvrdke sprejmejo. Partikulare izvedenca inženirja Stembova se odobri. Sklep upravnega odbora Mestne hranilnice v Kranju za podelitev podpor se soglasno odobri. Računski zaključek „Dijaške kuhinje“ v Kranju za šolsko leto 1914/15 se odobri, sestava odbora se potrdi in za pregledovalce računov izvolita obč. odb. Franc Ažmana in Janko Sajovica. Namesto pri vojaki se nahajajočega obč. odb. Makso Focka se izvoli za revizorja občinske blagajne odbornik Vilko Rus.

Drugi dobrodelni koncert v Kranju, katerega vsposed priobčujemo na drugem mestu, nam obeta po vsebini soditi, veliki umetniški užitek. Operni tenorist g. Rijavec, goriški begunec, kateremu so sovražne kroglice rojstno hišo razdejale, si je izbral junaške partije iz najlepših oper iz svetovne glasbene literature. Rijavec je naš dobri znanec, že dvakrat je v Kranju nastopil pri dobrodelnih koncertih, od tistih dob je pa njegov obsežni organ pridobil na jakosti in čutečnosti. Mladenka gospica Dana Kobler, ki je dokončala praški konservatorij in je sedaj učiteljica na „Glasbeni Matici“, je bila najboljša učenka profesorja Hoffmajstra. Predavala bo brilantni, težki skladbi Lisza in Chopina. Virtuoz na goslih, ki noče biti imenovan, izvajal bo dve nežni, skrajno meludijozni skladbi. Radovedni smo na dobro izšolan in harmonični kvartet g. dr. Kozine. Toraj tenor, klavir, gosli, kvartet ali poželimo še več pestrosti! Začetek je točno ob 1/2 5. uri. — Sprehod lahko vsakdo opravi do 4. ure. Vstopnice in vabila se dobijo v občinski pisarni. Ker je čisti dobiček namenjen za goriške begunce in v vojni oslepele vojake, je želeli, da vsak nekoliko globje poseže v žep.

Obrtna zadruga v Kranju priredi v torek dne 8. februarja t. l. ob 8. uri zjutraj v zadržni pisarni preizkušnjo obrtnih vajencev in vajenk. Vajenci in vajenke, ki so učno dobo dopolnili, naj vložijo pismene prošnje najkasneje do 3. februarja t. l. na obrtno zadrugo v Kranju, ali pa se prosilci osebno zglaste v zadržni pisarni. K preizkušnji se lahko priklade vajenci, ki so uslužbeni pri mojstrih izven zadržnega okoliša. Po odredbi visoke c. kr. deželne vlade v Ljubljani se pripuščajo k preizkušnji vajenci, rojeni leta 1896., 1897. in 1898., ako ravno še niso dopolnili učne dobe, in so se najmanj učili v obrti nepretrgoma dve leti.

Glasbena Matica v Ljubljani. Gospod Zlatko Baloković, mojster na goslih iz Zagreba, ki je pokazal Ljubljancem že 4. oktobra 1915, da zasluzi svetovno slavo, ki so mu jo priznali inozemski listi, bo koncertiral v torek 1. februarja 1916 zvečer v veliki dvorani hotela „Union“. Spremljal ga bo pianist-umetnik gosp. prof. Krauth iz Zagreba.

Avstrijsko-ogrsko vojna razstava na Dunaju 1916. Meseca maja 1916 se otvori na Dunaju na zemljiščih cesarskega vrta v c. kr. pratur avstrijsko-ogrsko razstava. Razstava stoji pod predstvom Njega ekselence c. in kr. vojnega ministra Aleksandra barona Krobatina ter zasleduje patriotične, narodno-gospodarske in vojaško-humanitarne cilje. Vojaška uprava fungira kot glavna razstavljalca, ker ne bo razstavila le raznih vple-njenih kosov in trofej, ampak tudi interesantne predmete, ki so z vojsko v zvezi. Pokazati se hoče prebivalstvu, kako velikansko delo so opravile armade in produktivni sloji v tej vojski. Ra-

zun tega, kar razstavi vojna uprava, bodo na tej razstavi zastopane tudi industrijske stroke, ki so v zvezi z vojsko. Ker je razstavni prostor omejen, se more razstave udeležiti le mal izbran del industrije in obrta. Cilji in smotri te razstave so ugotovljeni v posebni spomenici, katere je kranjskim interesenjom na vpogled v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Pisarna odbora za to razstavo se nahaja na Dunaju (l. Kärntnerstrasse 38).

Umrli je v deželni bolnici v Ljubljani gospod Josip F u s o, stavbenik v Kranju. Naj v miru počiva!

Dolenjske železnice. Dunajski uradni list javlja: Ministrstvo notranjih del je na podlagi najvišjega pooblastilo in dogovorno z železniškim ministrstvom in s finančnim ministrstvom odobrilo na občnem zboru delničarjev dolenjskih železnic na Dunaju dne 19. maja 1913. sklenjeno premembo družabnih pravil. — Poglavitni sklep omenjenega občnega zbora je bil ta, da se koncesijska doba skrajša od 90 let na 75 let, kar pomeni, da postane država po preteku 75 let, ko bodo plačane prioritete popolna in neomajena lastnica dolenjskih železnic, lastniki delnic pa izgube vse. Kranjska dežela je prevzela poročstvo za prioritete s pogojem, da plačajo interesentje 6000 delnic. To se je tudi zgodilo in imajo mestna občina ljubljanska, razne druge in kranjska hranilnica mnogo teh delnic. Reservni delničarji niso doslej dobivali nikake dividende, a imeli so zagotovilo, da dobe svoje delnice plačene v zadnjih petnajstih letih koncesijske dobe. kajti teh 15 let je bilo določenih za pokritje delnic. S tem, da se je koncesijska doba skrajšala za petnajst let, izgube delničarji vsi. Vsi storjeni koraki proti omenjenemu sklepu občnega zbora delničarjev so ostali brez uspeha. Zdaj je aneksija dolenjskih železnic izvršena. Vojni čas nam brani, da bi to stvar vzeli v natančnejši pretres.

Prebivalstvo se opozarja na določbe ukaza c. kr. deželne vlade z dne 1. 12. 1915 dež. zak. št. 40 v nadrobni prodaji ješprenja, ajdove moke, koruzne moke in koruznega zdroba. Zlasti se opozarja na sledeče najvišje dopustne cene za 1 kg in sicer: ješprenj št. 10 66 vin; ješprenj št. 9 68 vin; ješprenj št. 8 70 vin; ajdova moka, bela št. 1 82 vin; ajdova moka, temna št. 2 58 vin. Prodajalci morajo nabiti odtis gori označenega ukaza v svojih obratnih prostorih na dalno vidnem mestu. Kdor bi se proti omenjenemu ukazu zagrešil bo najstrožje kaznovan.

Vojni invalidi. Vsi oni že za nesposobne spoznani (superarbitrirani) vojni invalidi, ki so potrebni naknadne oskrbe oz. šolanja in žele biti še naknadno oskrbovani oz. šolani, se pozivljajo, da se oglase najpozneje v 14 dneh po razglasitvi pričujočega poziva pri županstvu svojega bivališča ter tam naznanijo svoje ime in priimek, vojaško šaržo in svoje sedanje bivališče. Obenem se da na znanje, da je vsakemu v vojni poškodovanemu dano na prosto, obrniti se v svrhu, da dobi primerno in svojim nagnenjem in željam primerno službo, neposredno na c. kr. peželnosredovalnico za delo vojnim invalidom, c. kr. obrtna šola v Ljubljani.

Razglas. Z ministrskim ukazom z dne 23. septembra 1915. drž. zak. št. 283 v vojne namene zahtevani kovinski predmeti, se lahko prodajo še do 31. januarja 1916 prostovoljno kovinski centrali a. dr. na Dunaju. Po tem času pa se bodo zaglegli v vojne namene in se zato prebivalstvo opozarja odnosno pozivljajo, da prepusti v gori citirani ministrski naredbi označene kovinske predmete do 31. januarja postovoljno proti odškodnini kovinski centrali, ki je postavila za svoje zakupnike v političnem okraju Kranj sledeče osebe: 1. Za ves sodni okraj Kranj: Franc Berjak trgovec v Kranju. 2. Za ves sodni okraj Škofja Loka: Anton Kašman trgovec v Škofji Loki. 3. Za ves sodni okraj Tržič: Peter Majdič trgovec v Kranju. Omenjene kovinske predmete oddati bi bilo tedaj do 31. januarja 1916 ravnokar imenovanim v to poverjenim osebam in se še pristavlja, da bo odškodnina, ako bi se ne oddalo prostovoljno do 31. januarja t. l. omenjenih predmetov, v slučaju rekvizicije po 31. januarju mnogo nižja, kakor pa sedaj. Zato se vse prebivalstvo brez izjeme pozivljajo, da proda imenovane kovinske predmete nemudoma najpozneje pa do 31. januarja 1916 v to pooblaščenim zastopnikom kranjskega okraja. Pri-pomni se izrecno, da se gre tu za eminentne vojaške namene in je dolžnost vsakega posameznika, da podpira akcijo. One medene možnarje, ki so jih stranke ponudile v zameno z železnim ni oddati zastopnikom kovinske centrale, ker bodo železni možnarji kmalu izgotovljeni in poslani ponujalcem v zameno. Svoj čas ne ponujene možnarje pa je oddati.

Razglas. Z razglasom c. kr. deželne pred-sednika z dne 2. januarja 1916 dež. zak. št. 2 iz-šle so posebne odredbe o izdelovanju in varčevanju kruha in peciva. Zadevni obrtniki (peki, slaščičarji, gostilničarji) se tem potom opozar-jajo na določila tega ukaza in na določbo, da mo-rajo imeti odtis te naredbe nabit v svojih obratnih prostorih na vsakomur vidnem mestu. Dalje se opozarja še na razglas c. kr. deželne pred-sedni-

ka z dne 10. januarja 1916 dež. zak. št. 6, s katerim se je izpremenil § 6 gori citiranega razglasa glede najvišje dopustne cene za kruh. Vsak obrtnik, ki bi se proti tem določbam zagrešil bo v smislu ministrske naredbe z dne 20. decembra 1915 drž. zak. št. 379 najhujše in najobčutnejše kaznovan in sicer z denarskimi globami do K 5000 ali z zaporom do 5 mesecev.

Klanje telet. Vsled ministrske naredbe z dne 21. decembra 1915 drž. zak. št. 383 dovoljen je zopet zakol in prodaja v svrhu zakola telet v starosti do šest mesecev brez tuuradnega dovoljenja, vendar pa je dovoljeno klanje oziroma prodaja v svrhu zakola le takih telet, ki so že dosegli zrelost. V ostalem ostanejo določbe min. naredbe z dne 8. maja 1915 drž. zak. št. 114 neizpremenjene.

Kapitaliziranje hrabrostnih svetinj. „Az Est“ javlja, da pretresajo merodajni ogrski krogi misel, kapitalizirati mesečne prejemke imeteljev hrabrostnih svetinj, če imajo dotični samostojno obrt ali hočejo kupiti zemljišče. V tem slučaju bi se izplačalo imeteljem zlate hrabrostne svetinje 4000 K, imeteljem vel. srebrne svetinje 2000 K, imeteljem male srebrne svetinje pa 1300 K. Tudi prejemki invalidov in sirot bi se kapitalizirali.

Tobak. Vodstvo tobačne uprave je pred nekaj časom obelodanilo izkaz, da je še več tobaka v vseh oblikah dalo na prodaj, kakor v mirnih časih. Vzlic temu pa, da se na pr. v ljubljanski tobačni tovarni izdelava ravno toliko, kakor prej, zmanjka zdaj in zdaj raznih vrst cigaret in smodk. Ker se zdaj poroča z Ogrskega, da hoče ondotna vlada najbrž že s 1. februarjem zvišati cene, so seveda ljudje v skrbeh, da se zgodi tudi pri nas tako zvišanje.

Iz Radomelj pri Kamniku. Dne 22. januarja okrog 9. ure zvečer je izbruhnil v hlevu posestnice vdove A. Sršen št. 22. požar. Vse je hitelo, da pomaga vsak po svojih močeh. Največja zasluga gre tu nastanjenemu vojaštvu vojnomošnjega oddelka čegar moštvo je pod energičnim poveljstvom gosp. nadporočnika A. B. z neumorno silo in nadčloveškim naporom lokaliziral ogenj, čegar plameni so že segali po sosednjih hišah in slamnatih strehah. Da ni človeških in živalskih žrtev, gre pohvala vrlemu vojaku, ki je ne meneč se za svoje lastno življenje, rešil iz švigajočega ognja človeka in živino. Zahvala gre tudi gosp. podžupanu Ivanu Potokarju, ki je vsestransko pomagal organizirati gasilno delo; domače ženstvo pa je donášalo prav pridno vodo. Da ne bi bilo vojakov, pogorelo bi pol vasi, kolika nesreča in škoda pri tej neznosni draginji! Hvala in slava gosp. nadporočniku in njegovemu moštvu! Posestvo je zavarovano. Zlikovec, ki je osumljen, da je zanetil požar, je že pod ključem.

Nesreča. 45letni tovarniški delavec Ivan Languš v Mojstrani je padel z voza in dobil težke

poškodbe na glavi, nato je prišel pod kolo, ki mu je zlomilo levo nogo.

Težka nesreča v tovarni. 19letnega delavca Leopolda Srčnika v Staretovi tovarni v Preserju pri Kamniku je prijel transmijski jermen v prostoru za turbine ter ga vrtil okoli toliko časa, da je bila vsa Srčnikova obleka raztrga. Potem je padel na tla težko poškodovan.

Pravočasno se ni izognil vozu 72letni hlapec Tomaž Bevar, ki je gnal kravo v Tržič. Voz ga je vrgel na tla in kolesa so šla čez Tomaža Bevarja ter mu zlomila levo nogo.

Otrok umrl vsled opeklin. Posestnica Jera Hribar v Srednji Beli je šla v Kranj na tedenski semenj. Doma je pustila svojih šest otrok pod varstvom najstarejše hčerke Marije. 13letna Marija je šla prat k bližnjemu potoku, drugi otroci so šli v šolo, mali bratec, star eno leto in pol, je spal v postelji. Ko se je Marija vrnila čez nekaj časa in stopila v sobo, se je nahajala kar naenkrat v gostem dimu, bratec pa je ležal pod posteljo in oblekca je gorela na njem. Sosedje so prišli in pogasili ogenj, otroka pa ni bilo mogoče več rešiti, umrl je še isti dan. Kako je nastal ogenj v sobi, še ni znano.

38 kranjskih klobas in tri želodce, napolnjene s svinjskim mesom je ukradel neznan tat posestnici Frančiški Tavčar iz Platne pri Begunjah, ko je bila pri maši v cerkvi.

1800 kron je doslej neznan tat ukradel neki posestnici v Vašah pri Medvodah izpod postelje. Tat je moral razmere v hiši dobro poznati.

General Kusmanek. Iz ruskega vjetništva domov poslani vojni invalid Jurij Bago je bil na Ruskem v vjetniškem taboru v Čiti ter poroča o generalu Kusmaneku: V vjetniškem taboru prebiva tudi general Kusmanek, ki stanuje z 270 oficirji v velikem paviljonu. Rusi postopajo z njim odlično. Dodeljena sta mu dva stotnika. Oficirjem so pustili sablje. Če gredo na cesti ruske čete mimo generala Kusmaneka, ga pozdravijo. General Kusmanek ne gre nikdar v nobeno kavarno, tudi z meščani ne občuje, čita in piše pa mnogo in igra šah. Na izprehod gre le tedaj, kadar to njegovo zdravje zahteva. General je popolnoma zdrav.

Občinstvu v znanje in ravnanje. C. kr. etapno poveljništvo v Ljubljani je odredilo, da bo, ako se semkaj približa kako sovražno letalo, na Gradu podnevi razobešena rdeča zastava, ponoči bo gorela rdeča luč. Občinstvo se opozarja, da ob takih prilikah hodi ob hišah in objektih sploh, ki so kriti od Grada, — tedaj n. pr. po Glavnem trgu je iti po zgornji strani. — Najbolje pa je, da se takrat čim manj hodi po ulicah in cestah. Ako kdo najde kak nerazstreljen izstrelek, naj ga zaradi nevarnosti ne pobere, ampak o tem takoj obvesti najbližje orožništvo, policijo ali etapno poveljništvo.

Atentator Čabrinović umrl. V kaznilnici v Terezinu na Češkem je za jetiko umrl Nedeljko Čabrinović, ki je bil zaradi atentata v Sarajevu obsojen na 12 let težke ječe.

Umorjenega so našli v Bruselju nekega Celsa, ki so ga četverozevni listi dolžili, da je ovdil bolniško strežnico miss Cavel, da je pomagala Belgijcem pobegniti k belgijski armadi, za kar je bila miss Cavel obsojena na smrt in ustreljena.

Štev. 226.

Razglas.

Mestno županstvo v Kranju oddaja potom javne dražbe v zakup samosvoja ribarska okraja št. 12 in 14 za dobo 10 let, to je od 15. februarja 1916 do 15. februarja 1926.

Javna dražba prej navedenega ribolova se vrši dne 6. februarja 1916 ob 10. uri dopoldan v občinski pisarni.

Zakupni pogoji so na vpogled v pisarni mestne občine.

Mestno županstvo v Kranju,

dne 26. januarja 1916.

Župan:

F. Polak l. r.

Nakupovalnica v vojne namene

zahtevanih kovinskih predmetov je za tržiški sod. okraj

tvrdka „Merkur“, Kranj

(po poslovodji J. Pfeiferju).

Tiskarna „Sava“ v Kranju

izvršuje hitro in lično ter po najnižjih cenah:

Vizitke, poročna naznanila, zavitke, pisma, račune, jukste, vabila, lepake, posmrtnice, cirkularje, letake, knjige v vseh velikostih, brošure, časopise ter sploh vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela v eni ali več barvah.

! Za zimo!

Najstarejša trgovina

Ferd. Sajovic v Kranju

(poprej J. C. Pleiweiss) priporoča

2 52—4

svojo bogato zalogo

sukna, zimskih modnih blagov, barhentov za ženske bluze in obleke, pike, belih in višnjevih barhentov, ševijotov, kamgarnov in lodnov za pelerine, šifona, bele kotenine in platna za rjuhe, cvilha za žimnice, satenastih in pisanih posteljnih odej, kakor tudi vsega drugega manufakturnega blaga. Volneni robci, pleti najnovejših vzorcev in najboljše kakovosti. Zimske moške in ženske srajce, jopice in hlače.

Snežne kape, trebušnike, naročnike, rokavice in nogavice za vojake. Svilnati robci najnovejših vzorcev.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v LJUBLJANI

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po čistih

brez odbitka rentnega davka.

4³ / 4⁰ / 0

brez odbitka rentnega davka.

Rezervni zaklad nad K 800.000.

Rezervni zaklad nad K 800.000.

6 52—2